

Sygn. akt I ACa 1036/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 13 listopada 2013 r.

Sąd Apelacyjny w Krakowie – Wydział I Cywilny

w składzie:

Przewodniczący:	SSA Krzysztof Sobierajski
Sędziowie:	SSA Barbara Górczanowska (spr.) SSO del. Krzysztof Hejosz
Protokolant:	sekretarz sądowy Katarzyna Rogowska

po rozpoznaniu w dniu 13 listopada 2013 r. w Krakowie na rozprawie
sprawy z powództwa(...)Spółki z ograniczoną odpowiedzialnością w K.
przeciwko (...) Spółce z ograniczoną odpowiedzialnością w K.

o zapłatę:

na skutek apelacji strony powodowej

od wyroku Sądu Okręgowego - Sądu Gospodarczego w Krakowie

z dnia 13 maja 2013 r. sygn. akt IX GC 633/10

oddala apelację.

Sygn. akt I ACa 1036/13

UZASADNIENIE

wyroku Sądu Apelacyjnego w Krakowie z dnia 13 listopada 2013 r.

Strona powodowa C.* (...). Spółka z o.o. w K. domagała się zasądzenia od strony pozwanej (...) Spółki z o.o. w K. kwoty 3.978 zł tytułem należności za wykonanie elektronicznych prezentacji i prac graficznych, objętych wystawionymi przez nią fakturami VAT nr (...) z dnia 3 września 2009 r. na kwotę 1.586,00 zł, nr(...)z dnia 9 października 2009 r. na kwotę 1.329,80 zł i nr(...)z dnia 8 grudnia 2009 r. na kwotę 1.561,60 zł.

W odpowiedzi na pozew strona pozwana przyznała, że strona powodowa wykonała na jej rzecz strony www i aplikacje do tych stron za wynagrodzeniem objętym fakturami VAT nr (...) z dnia 3 września 2009 r. i nr(...)z dnia 9 października 2009 r., natomiast nie wykonała prawidłowo funkcjonującej strony www dla Centrum Handlowego (...) w systemie flash, w związku z czym część wynagrodzenia z faktury nr (...) z dnia 8 grudnia 2009 r. w kwocie 1.098,00 zł jej się nie

należy. Ostatecznie, na rozprawie w dniu 4 sierpnia 2011 r. (karta 170) strona pozwana uznała powództwo do kwoty 2 879,40 zł wnosząc o oddalenie powództwa w pozostałej części.

Wyrokiem z dnia 13 maja 2013 r. Sąd Okręgowy w Krakowie Wydział IX Gospodarczy zasądził od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwotę 2.879,40 zł z ustawowymi odsetkami od kwot: 1086,00 zł od 18 września 2009 r. do dnia zapłaty; 1 329,80 zł od 24 października 2009 r. do dnia zapłaty; 463,60 zł od 23 grudnia 2009 r. do dnia zapłaty; natomiast oddalił powództwo w pozostałej części. Ponadto Sąd zasądził od strony pozwanej na rzecz strony powodowej koszty procesu w kwocie 761 zł oraz nakazał ściągnąć od strony powodowej na rzecz Skarbu Państwa Sądu Okręgowego w Krakowie kwotę 99 zł tytułem brakującej części opłaty od pozwu

Uzasadniając rozstrzygnięcie Sąd Okręgowy podał, że przytoczone przez stronę powodową w pozwie informacje z zakresu księgowania i wystawiania faktur, a także ich przyjmowania przez dłużnika, należało pominąć mając na względzie, że odnoszą się do dziedziny regulowanej normami prawa publicznego, a konkretnie prawa finansowego, jakich sądy powszechne w procesie nie stosują. Sąd oparł się natomiast na dokumentach, zeznaniach świadków A. Ś., V. D., Ł. M., M. G. i prezesa strony pozwanej P. S., które to dowody zostały wykorzystane w opinii biegłego, mającej na celu wyjaśnienie treści wiążącego strony stosunku i dokonania oceny jakości świadczenia niepieniężnego. Za bezsporne Sąd pierwszej instancji uznał, że strona powodowa przyjęła od strony pozwanej, świadczącej usługi informatyczne dla nieuczestniczącej w sporze firmy Centrum Handlowe (...) ((...)), zamówienie na wykonanie strony www w technologii flash, za wynagrodzeniem w wysokości 1.098 zł. Obydwa przedsiębiorstwa uzgodniły tym samym postanowienia istotne dla umowy o dzieło uregulowanej w art. 627 k.c., gdyż świadczenie miało polegać na osiągnięciu oznaczonego rezultatu, którym była działająca w określonych funkcjonalnościach strona.

Sąd Okręgowy podkreślił, że wykonywanie dzieła wymaga współdziałania ze strony zamawiającego, o czym mowa w art. 640 k.c. Biegły na podstawie analizy treści korespondencji mailowej i dowodów osobowych stwierdził, że współdziałanie miało miejsce, gdyż strona pozwana dostarczyła wszystkie wymagane do realizacji zlecenia materiały i wytyczne, a także w toku realizowania usługi wносила uwagi wskazując na występujące błędy. Pomimo tego strona główna (...) nie zadziałała i po dzień dzisiejszy nie funkcjonuje. Wynika stąd, że strona powodowa nie wykonała zobowiązania, co skutkuje oddaleniem powództwa o zapłatę wynagrodzenia w kwocie 1.098 zł.

O kosztach procesu Sąd Okręgowy orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. poprzez stosunkowe rozdzielanie opłat, wydatków i kosztów stawiennictwa w taki sposób, że strona powodowa poniosła koszty postępowania dowodowego w całości, a strona pozwana opłatę od uznanej części żądania i wynagrodzenie dla pełnomocnika strony powodowej.

Apelację od wyroku Sądu Okręgowego wniosła strona powodowa C.* (...) Spółka z o.o., która zaskarżyła go w części, a to w zakresie: punktu II wyroku, w którym Sąd oddalił powództwo w pozostałej części, punktu III wyroku w zakresie zasądzenia od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kosztów procesu w kwocie 761,00 złotych, punktu IV wyroku w zakresie nakazania ściągnięcia od strony powodowej na rzecz Skarbu Państwa kwoty 99,00 złotych tytułem brakującej części opłaty od pozwu. Zaskarżonemu wyrokowi strona powodowa zarzuciła:

1. naruszenie prawa materialnego, a w szczególności:

a) naruszenie art. 638 k.c. w zw. z art. 563 § 2 k.c. poprzez jego niezastosowanie i w konsekwencji błędne przyjęcie, że stronie pozwanej przysługiwały roszczenia z rękojmi w sytuacji, w której strona pozwana przyjęła dzieło wykonane przez stronę powodową bez zastrzeżeń i nie zgłosiła żadnych wad niezwłocznie, a pierwsze sygnały o rzekomej wadzie pojawiły się dopiero upływie trzech miesięcy od przyjęcia dzieła; skoro nie zostały spełnione przez stronę pozwana przesłanki wskazane w art. 563 § 2 k.c., strona pozwana utraciła prawo do formułowania jakichkolwiek roszczeń z rękojmi i cała należność dochodzona w niniejszym postępowaniu winna zostać zasądzona na rzecz strony powodowej,

b) naruszenie art. 627 k.c. poprzez jego niezastosowanie i nie zasądzenie stronie powodowej wynagrodzenia za wykonane na rzecz strony pozwanej dzieło,

c) naruszenie art. 637 k.c. poprzez jego niezastosowanie i niedokonanie ustaleń faktycznych związanych z koniecznością podjęcia przez stronę pozwaną określonych czynności i złożenia określonych oświadczeń woli w sytuacji, w której rzekome wady dzieła rzeczywiście by istniały,

d) naruszenie art. 637 k.c. poprzez jego niezastosowanie w zakresie określenia czy zgłaszane przez stronę pozwaną wady należą do istotnych, oraz poprzez całkowite pominięcie tych okoliczności, mimo podnoszenia odpowiednich zarzutów przez stronę powodową,

e) naruszenie art. 638 k.c. w zw. z art. 559 k.c. poprzez jego niezastosowanie, a w konsekwencji błędne pominięcie faktu, że rzekomy błąd banera pojawił się dopiero po trzech miesiącach po dokonaniu odbiorze dzieła i przejściu niebezpieczeństwa na stronę pozwaną; biegły sądowy A. D. (1) zwrócił uwagę Sądu na co najmniej zastanawiający czasokres od momentu odbioru dzieła do momentu zgłoszenia wady banera oraz na okoliczność, że gdyby taki błąd występował w momencie wydania dzieła, to powinien zostać wykryty od razu, zwłaszcza, że strona pozwana sama jest profesjonalistą; zajmującym się tworzeniem stron internetowych.

2. naruszenie przepisów postępowania, które mogło mieć wpływ na wynik sprawy, a w szczególności:

a) naruszenie art. 233 k.p.c. w zw. z art. 627 k.c. poprzez nie dokonanie ostatecznego ustalenia zakresu prac pierwotnie zleconych stronie powodowej przez stronę pozwaną; a to poprzez niczym nieuzasadnione uznanie, że baner strony internetowej (...) był w zakresie pierwotnego zlecenia dla strony powodowej i zawierał się w kwocie wynagrodzenia w wysokości 1.098,00 złotych, mimo tego, że biegły sądowy A. D. (1) (mimo otrzymania takiego zlecenia od Sądu), takiego faktu nie potwierdził,

b) naruszenie art. 6 k.p.c. poprzez jego niezastosowanie w stosunku do twierdzeń strony pozwanej, że wykonanie banera strony (...) mieściło się w zakresie pierwotnego zlecenia dla strony powodowej, mimo tego, że strona powodowa przedstawiła do akt sprawy korespondencję mailową; z której wyraźnie wynika, że baner był dodatkową funkcjonalnością; nie objętą wynagrodzeniem w kwocie 1.098,00 złotych,

c) naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie oceny i analizy materiału dowodowego w sposób niewszechstronny i w konsekwencji błędne przyjęcie, że dzieło zamówione i wykonane przez stronę powodową zawierało wady, w sytuacji, w której rzekomo niedziałający baner nie był objęty pierwotną umową i nie obejmowało go roszczenie dochodzone w niniejszym postępowaniu,

d) naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie oceny i analizy m. dowodowego w sposób niewszechstronny, a to poprzez zupełne pominięcie zeznań świadka A. Ś. (2), osoby bezpośrednio odpowiedzialnej za wykonanie dzieła, które to zeznania w sposób spójny i wiarygodny przedstawiły zaistniały w sprawie stań faktyczny i uzasadniały żądanie należności dochodzonych w niniejszym postępowaniu,

e) naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie oceny i analizy materiału dowodowego w sposób niewszechstronny, a to poprzez błędne uznanie, że w przypadku błędu w banerze, cała strona internetowa nie nadawała się do użytku, w sytuacji, w której biegły A. D. (1) zarówno w pisemnej, jak i ustnej opinii wyraźnie wskazał, że jedynym elementem, który posiadał błąd był baner, co nie powoduje, że nie działa cała strona internetowa,

1) naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie oceny materiału dowodowego w sposób nasuwający zastrzeżenia z punktu widzenia zasad logicznego rozumowania, a to poprzez przyjęcie, że strona wykonana przez stronę powodową nie nadawała się do użytku, skoro ani strona pozwana, ani biegły sądowy A. D. (1) takiego wniosku i zarzutu nie postawili w toku postępowania,

g) naruszenie zasad postępowania w zakresie prowadzenia postępowania dowodowego w ten sposób, że zostały złamane zasady równości stron, poprzez przypisanie oświadczeniom strony pozwanej waloru dowodowego i oparciu rozstrzygnięcia sprawy jedynie o oświadczenia strony pozwanej, nie poparte żadnymi dowodami oraz o wyciągnięcie

błędnych wniosków z opinii biegłego A. D. (1) oraz przypisanie im wniosków, które nie zostały zawarte ani w opiniach pisemnych, ani w ustnych,

h) naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez uwzględnienie zarzutów strony pozwanej co do jakości dzieła wykonanego przez stronę powodową w sytuacji, w której strona pozwana jako profesjonalista nie zgłosiła stronie powodowej błędów niezwłocznie po przyjęciu dzieła, a tym samym utraciła możliwość podnoszenia jakichkolwiek roszczeń z rękojmi, nie wykazała również w sposób nie budzący wątpliwości istnienia tej wady w momencie wydania dzieła,

i) naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie oceny materiału dowodowego w sposób nasuwający zastrzeżenia z punktu widzenia zasad logicznego rozumowania, poprzez przyjęcie, że biegły sądowy A. D. (1) stwierdził, że strona główna (...) nie działała, w sytuacji, w której biegły na żadnym etapie postępowania takiej tezy nie sformułował,

j) naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie oceny materiału dowodowego w sposób nasuwający zastrzeżenia z punktu widzenia zasad logicznego rozumowania, poprzez przyjęcie, że strona główna (...) nie działała, skoro jednym zarzutem był błąd w funkcjonowaniu banera, który nie był elementem strony głównej,

k) naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie oceny materiału dowodowego w sposób nasuwający zastrzeżenia z punktu widzenia zasad logicznego rozumowania, poprzez przyjęcie, że strona (...) nie działa do dnia dzisiejszego i że jest to wynik rzekomego niewykonania umowy przez stronę powodową, w sytuacji, w której badanie okoliczności związanych ze stosunkiem prawnym pomiędzy stroną pozwaną a (...) nie było przedmiotem niniejszego postępowania, a strona pozwana nie przedstawiła żadnych dowodów na wykazanie tych okoliczności; w niniejszym postępowaniu nie zostało ustalone czy strona (...) działa i w jakiej technologii,

l) naruszenie zasad postępowania w zakresie prowadzenia postępowania dowodowego w ten sposób, że Sąd całkowicie pominął okoliczności związane z wystawieniem i przyjęciem bez zastrzeżeń faktury VAT wystawionej między innymi za dzieło w postaci wykonania strony internetowej (...), co wyraźnie dowodziło uznania długu, braku kwestionowania wysokości wynagrodzenia za to dzieło i faktu jego wymagalności,

m) naruszenie zasad postępowania w zakresie prowadzenia postępowania dowodowego w ten sposób, że Sąd pominął okoliczność uznania długu przez stronę pozwaną w korespondencji mailowej pomiędzy stronami, w której strona pozwana prosiła o rozłożenie długu na raty, nie kwestionując jego wysokości i zasadności,

n) naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie oceny i analizy materiału dowodowego w sposób niewszechstronny, poprzez pominięcie faktu, że w momencie odbioru dzieła strona pozwana w żaden sposób nie podniosła zarzutu w zakresie istnienia wady w postaci wadliwego banera strony internetowej (...), o) naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie oceny materiału dowodowego w sposób nasuwający zastrzeżenia z punktu widzenia zasad logicznego rozumowania, poprzez przyjęcie wniosków opinii biegłego A. D. (1) w sytuacji, w której biegły wyraźnie wskazał, że nie jest pewien, że materiał, który otrzymał do oceny był materiałem finalnym,

p) naruszenie art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie oceny materiału dowodowego w sposób nasuwający zastrzeżenia z punktu widzenia zasad logicznego rozumowania, poprzez przyjęcie wniosków opinii biegłego A. D. w sytuacji, w której opinie te nie odpowiedziały na pytania zadane przez Sąd i nie rozwiały wątpliwości, które biegły miał rozstrzygnąć.

q) naruszenie art. 100 k.p.c. poprzez jego niewłaściwe zastosowanie i obciążenie strony powodowej całością kosztów postępowania dowodowego, które w rzeczywistości wykazało, że strona powodowa wykonała umowę w sposób należyty.

Wskazując na powyższe zarzuty strona powodowa wносиła o zmianę zaskarżonego wyroku, poprzez zasądzenie od strony pozwanej na rzecz strony powodowej kwoty 3.977,40 złotych wraz z ustawowymi odsetkami liczonymi od kwot: 1.086,00 złotych od dnia 18 września 2009 roku do dnia zapłaty, 1.329,80 złotych od dnia 24 października 2009 roku do dnia zapłaty, 1.561,60 złotych od dnia 23 grudnia 2009 roku do dnia zapłaty, oraz o zasądzenie od strony pozwanej na rzecz strony kosztów postępowania, w tym kosztów zastępstwa procesowego, według norm przepisanych za obie

instancje. Ponadto strona powodowa wносиła o dopuszczenie dowodu z wydruku strony internetowej (...), na której wyraźnie wskazano, że jej twórcą jest strona pozwana, na okoliczność, że strona internetowa (...) funkcjonuje i że została wykonana przez stronę pozwaną.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Apelacja strony powodowej nie znajduje uzasadnionych podstaw.

W wywiedzionej apelacji skarżący zarzucił zarówno naruszenie przez Sąd orzekający przepisów prawa procesowego, jak i przepisów prawa materialnego. W pierwszej kolejności wymaga zatem rozważenia zarzut naruszenia przepisów procesowych, bowiem zarzut naruszenia prawa materialnego może być właściwie oceniony na tle prawidłowo ustalonego stanu faktycznego. Z tych względów, dostrzegając konieczność weryfikacji ustaleń poczynionych przez Sąd pierwszej instancji, Sąd Apelacyjny na podstawie materiału dowodowego znajdującego się w aktach sprawy poczynił uzupełniająco własne ustalenia faktyczne w poniższym zakresie:

W dniu 26 sierpnia 2009 r. strona pozwana zleciła stronie powodowej wykonanie strony Centrum Handlowego (...) w systemie flash, przesyłając pliki(...) (karta 29), a następnie przesyłając kilkakrotnie pliki pomocne do wykonania przedmiotu umowy (karta 114, 34, 35). W dniu 8 grudnia strona powodowa przesłała pozwanemu ostateczną wersję projektu (karta 38). Pierwsze informacje o błędach projektu pozwany przesłał powodowi w dniu 23 grudnia 2009 r. wskazując na brak wyświetlania polskich znaków i problemy z przetwarzaniem html, różny wygląd strony (...) w flash i html oraz różnice w podstronach w wersji flash i html (karta 39, 40). Mailem z dnia 30 grudnia powód przesłał pozwanemu poprawki do powyższych uwag (karta 41, 42). W dniu 5 oraz 11 stycznia 2010 r. pozwany zgłosił kolejne błędy (karta 43, 44, 45), poprawione przez powoda. W dniu 26 stycznia 2010 r. pozwany zgłosił brak suwaka do przesuwania tekstu strony (...) i prosił o przesłanie pliku(...) (karta 78). W dniu 12 lutego 2010 r. ponowił powyższe zgłoszenie oraz informował o nie działaniu baneru ładowania z panelu (karta 79; opinia biegłego – karta 239).

Sąd Apelacyjny rozpoznając sprawę w wyniku apelacji strony powodowej, oparł się na powyższych ustaleniach oraz ustaleniach Sądu Okręgowego, w świetle których zarzut naruszenia art. 233 k.p.c. poprzez dokonanie oceny materiału dowodowego w sposób nasuwający zastrzeżenia z punktu widzenia zasad logicznego rozumowania, należało uznać za nieuzasadniony. W szczególności prawidłowe są ustalenia Sądu Okręgowego dotyczące nienależytego wykonania zobowiązania przez stronę powodową, które to ustalenia opierają się na wnioskach opinii biegłego A. D. (1). Nie ma przy tym podstaw do przyjęcia, że wnioski te Sąd pierwszej instancji ocenił wadliwie. Biegły A. D. (1) wyraźnie stwierdził, że wykonany przez stronę powodową projekt posiada poważny błąd, gdyż „strona główna, aktualności - zdjęcie i baner ładowane z panelu (xml) nie funkcjonuje” (opinia – karta 240). We wnioskach opinii biegły powtórzył, że nie działa „bardzo ważna funkcjonalność ładowania baneru z pliku xml zgłoszona 12.02.10”. Jednocześnie z opinii biegłego wynika, że wytyczne i usterki zgłaszane do dnia 28 stycznia 2009 r. powód realizował („projekt był na ukończeniu” – opinia uzupełniająca - karta 278), natomiast na zgłoszenie w sprawie banera nie było odzewu. Biegły w wyjaśnieniach ustnych na rozprawie w dniu 9 kwietnia 2013 r. stwierdził ponadto, że nieprawidłowe działanie banera nie mogło być wynikiem nieumiejętnej obsługi programu przez pozwanego (karta 302).

Całkowicie nieuzasadnione są zatem zarzuty apelującego, iż biegły nie stwierdził wadliwości strony głównej (...), bowiem nie działał tylko baner, który nie był elementem strony głównej. Błąd zrealizowanego przez powoda projektu biegły określił jako „poważny”, a funkcjonalność ładowania baneru z pliku xml (która nie działała) jako „bardzo ważną”. Z opinii biegłego wynika jednoznacznie, że celem zamówienia powoda była sprawnie działająca strona (...), a jednym z jej elementów był baner (karta 263). Nie może zatem budzić wątpliwości, że prawidłowe jest ustalenie, iż przedmiot umowy nie został wykonany prawidłowo.

Nietrafne jest stanowisko powoda, że pozwany dokonał odbioru przedmiotu umowy bez zastrzeżeń, a zgłaszając wadę banera dopiero w dniu 12 lutego 2010 r. utracił wszelkie uprawnienia z rękojmi. Jak wynika z materiału dowodowego, w dniu 8 grudnia 2009 r. strona powodowa przesłała pozwanemu ostateczną wersję projektu. Nie jest to jednak równoznaczne z dokonaniem odbioru przedmiotu umowy. Oddanie (lub wydanie) dzieła w rozumieniu art. 642 k.c. należy bowiem odróżniać od odbioru dzieła, tj. aktu zamawiającego, będącego konsekwencją oddania lub wydania

dzieła, potwierdzającego spełnienie świadczenia przez przyjmującego zamówienie. Do takiego odbioru w niniejszej sprawie nie doszło, skoro przedmiotowy w sprawie projekt był przez powoda poprawiany i uzupełniany jeszcze co najmniej do 28 stycznia 2010 r. Biegły A. D. użył sformułowania, że „28.01.10 projekt był na ukończeniu (zostały do zrobienia tylko poprawki)”.

Nie można także traktować jako oddanie dzieła sytuacji, gdy przyjmujący zamówienie zaoferował dzieło (do oddania) zamawiającemu, a zamawiający nie dokonał jego odbioru z powodu wad dzieła lub nieosiągnięcia umówionego rezultatu. W takim wypadku nie dochodzi do spełnienia świadczenia przez przyjmującego zamówienie, a zatem na podstawie art. 642 § 1 k.c. zamawiający nie jest zobowiązany do świadczenia wzajemnego. Z materiału dowodowego wynika, że będąca przedmiotem zamówienia pozwana strona www (...) w systemie flash nie działa prawidłowo z powodu poważnego błędu banera, zatem nie można przyjąć, że umówiony przez strony rezultat został osiągnięty. Stwierdzenia zawarte w opinii biegłego pozwalają natomiast na przyjęcie, że wada banera będącego składnikiem strony, była wadą istotną. Wada istotna dzieła to wada czyniąca je niezdatnym do zwykłego użytku lub sprzeciwiająca się wyraźnie umowie. Skoro ładowanie banera z panelu (xml) nie funkcjonowało, cel umowy nie został osiągnięty.

W świetle powyższych okoliczności, stanowisko Sądu pierwszej instancji, iż strona powodowa nie wykonała zobowiązania, nie zostało zakwestionowane. Tym samym – wobec niewykonania zobowiązania – strona pozwana była uprawniona do powstrzymania się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, stronie powodowej nie przysługuje więc roszczenie o zapłatę wynagrodzenia.

Wyżej zaprezentowane stanowisko czynią pozostałe zarzuty apelacyjne bezprzedmiotowymi. Mając na uwadze powyższe ustalenia faktyczne i rozważania prawne oraz wobec uznania apelacji za bezzasadną - na podstawie art. 385 k.p.c. - należało orzec o oddaleniu apelacji.